

Oponentský posudek dizertační práce

autor:	MUDr. Zdeněk Fík
pracoviště:	Anatomický ústav, Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku 1. LF UK v Praze a FN Motol
typ studia:	doktorandské - program experimentální chirurgie
název disertace:	<i>Nové trendy v buněčné a molekulární biologii karcinomů hlavy a krku</i>
školitel	As. MUDr. Martin Chovanec, Ph.D.
školitel konzultant	Prof. MUDr. Karel Smetana, DrSc.
oponent:	Doc. MUDr. Pavel Komínek, PhD., MBA - přednosta ORL kliniky FN Ostrava

---

Předložená dizertační práce obsahuje 41 stran textu, 30 stran literatury. Práce je doplněna přílohou, kterou tvoří 5 článků publikovaných autorem k tématu v časopisech s IF (hlavní autor 2x, spoluautor 3x).

Práce je pokračováním studia buněčné a molekulární biologie nádorů hlavy a krku, které se v posledních letech systematicky společně věnují studenti doktorského studia pracovníci Anatomického ústavu a I. ORL kliniky LF UK, a dalších spolupracujících pracovišť. Snahou těchto dlouhodobých sledování zaměřených především na glykobiologii nádorů, je bližší poznání nádorových markerů, ovlivňujících predikujících vlastností nádorů. Studium buněčné a molekulární biologie nádorů pak může v budoucnu vést ke zlepšení diagnostiky (časná detekce malignit) ale i efektivity, vhodnosti a účelnosti léčby nádorů hlavy a krku (tzv. cílená léčba).

Dizertační práce (bez literatury) je rozdělená do celkem 6 částí, obsahově pak na úvodní teoretickou část a vlastní práci. Věnuje se glykobiologii nádorů, zvláště pak je zdůrazněn význam galektinů. Je popsána řada markerů, které mají vztah k prognóze pacientů a projevující se dysplastickými změnami na sliznicích. Pozornost je věnována problematice kmenových buněk.

Cílem vlastní práce bylo studium:

1. Prognostického potenciálu galektinů jejich role v indukci invazivního chování nádoru a současně jejich využití jako prostředků biologické léčby
2. Vlivu vybraných chemokinů a interleukinů, produkovaných stromatem na regulaci diferenciaci epitelu
3. Vlivu prostředí na kmenové vlastnosti nádorových buněk.

Vlastní výsledky jsou v práci přehledně shrnuty. Podrobněji jsou pak prezentovány v zmíněném příložených souboru prací, které byly publikovány v prestižních zahraničních časopisech s vysokým IF (1.219-5.841).

Závěry práce odpovídají uspokojivě na stanovené cíle a přinesly nové informace o procesech probíhajících na ose stroma-bazální lamina-epitel (epitelo-mezenchymová interakce), o procesech karcinogeneze na molekulární úrovni.

Citovaná literatura je bohatá a aktuální.

Vědecká hodnota práce

Práce je zaměřena jasně experimentálně, což odpovídá oborovému zaměření. Je zřejmé, že jde v tuto chvíli o malý kousek mozaiky „biologie nádory hlavy a krku“, svým zaměřením však jde o práci nesmírně aktuální, která vybízí k dalšímu studiu nádorů. Metodika publikovaných prací je bezchybná, cíle dizertace byly splněny. Práce je mezioborová (jde dokonce o spolupráce mezi institucemi a i se zahraničními partnery), přinesla nové vědecké poznatky, svědčí o schopnosti vědecké práce autora. Důkazem kvality a významu studované problematiky jsou pak přiložené publikace v časopisech s vysokým IF.

Formální hodnocení práce

Formální stránka práce je excelentní. Text je psán velmi hutným a expresivním vědeckým jazykem, vyžaduje při čtení velké soustředění, nemá však žádná hluchá místa. Je psán správnou češtinou, gramatických drobných chyb je naprosté minimum (např. publikace – str. 33, 35 a další).

K práci mám jedinou připomínku – za užitečné pro čtenáře bych uvítal číslování literárních odkazů.

Celkové hodnocení

Předloženou dizertaci považuji za velmi kvalitní, splňující jednoznačně požadavky kladné na závěrečnou práci doktoranda.

Dotazy k dizertační práci:

- Jaké jsou současné možnosti cílené terapie u karcinomů hlavy a krku? V čem spočívají limity širšího užívání cílené terapie?

Závěr a doporučení

Dizertační práce prokázala způsobilost uchazeče k samostatné tvůrčí vědecké práci MUDr. Zdeňka Fíka, který prokázal, že ovládá vědecké pracovní postupy, má dostatečné teoretické vědomosti a přinesl nové vědecké poznatky. Dizertační práce „Nové trendy v buněčné a molekulární biologii karcinomů hlavy a krku“ splňuje podmínky stanovené paragrafem 47 VŠ zákona 111/98 a *doporučuji ji proto k obhajobě a doporučuji dr. Čadovi udělit akademický titul doktor (Ph.D.).*

Ostrava, dne 23.4.2014

Doc. MUDr. Pavel Komínek, Ph.D., MBA

FAKULTNÍ NEMOCNICE OSTRAVA
Doc. MUDr. Pavel Komínek, Ph.D., MBA
přednosta ORL kliniky
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava